

Kropp, bevegelse, mat og helse

Mål	Delmål	Kjennetegn	
<p>Barnet tilegner seg grunnleggende ferdigheter, kunnskap og holdninger gjennom sanseinntrykk og bevegelse</p>	<p>Barnet får en positiv selvoppfatning ved å mestre gjennom kroppen</p> <p>Barnet lærer seg selv å kjenne gjennom kroppslig utfoldelse i samspill med andre</p> <p>Barnet videreutvikler sin kroppsbeherskelse ut fra egne ferdigheter</p>	0 - 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Får positive opplevelser knyttet til egen kropp, mestring og bevegelse - Strekker seg etter noe - Bøyer seg og tar opp ting - Er grovmotorisk aktiv: går, løper, hopper, krabber og klatrer - Opplever ro og tid til kommunikasjon rundt måltidene - Viser matglede - Får tilstrekkelig med hvile - Inspireres til å prøve variert mat - Blir møtt på egne følelser - Er bevisst på egen kropp; Nese, munn, øre, hode, armer, ben, mage, rumpe o.l
	<p>Barnet utvikler gode matvaner</p> <p>Barnet utvikler gode vaner for hygiene</p>	3 - 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring - Blir trygg på egen kropp og kjent med egne følelser - Sparker og kaster ball - Vil prøve å hoppe, hinke, rulle, krabbe, krype, åle, stupe kråke, balansere o.l - Prøver ulike vinteraktiviteter - Tilegner seg gode vaner og holdninger til hygiene - Begynner å kle av og på seg selv - Begynner å smøre egen mat - Inspireres til et sunt og variert kosthold - Kan med støtte kle på seg selv
		5 - 6 år	<ul style="list-style-type: none"> - Viser glede over å få til ulike kroppslige ferdigheter - Kjenner til hvordan kroppen fungerer - Kjenner etter om det er kaldt/bruker sansene, for så å vurdere sammen med en voksen: "Hvilke klær må man ha på seg?" - Setter grenser for egen kropp og forståelse for andres grenser - Har gode hygienerutiner knyttet til måltid og toalettbesøk, og forstår viktigheten av det - Begynner å bli trygg i vann - Har begynt å klatre

Antall, rom og form

Mål	Delmål	Kjennetegn	
<p>Barnet har kjennskap til ulike matematiske begreper</p>	<p>Barnet opplever glede ved å utforske med tall og former</p> <p>Barnet utvikler sin matematiske begrepsforståelse</p> <p>Barnet utvikler sin evne til lokalisering gjennom å lære og orientere seg</p>	0 - 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Pusler enkle puslespill - Utforsker og har tilgang til leker med form og mønstre - Møter tall og symboler i daglige sammenhenger - Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse - Får kjennskap til primærfargene - Har tilgang til leker som gir erfaring med størrelser, antall, rom og form - Får erfaring med sorteringslek
		3 - 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Kjenner til begrepene stor/liten, opp/ned og over/under - Kan navn på farger, former og størrelsesord - Får kjennskap til før-matematiske begreper som: foran, rundt, gjennom o.l - Kan telle til ti og parkoble - Bygger med konstruksjonsleker - Pusler puslespill med større vanskelighetsgrad
		5 - 6 år	<ul style="list-style-type: none"> - Bruker ord for antall, form og størrelse - Kan sortere etter størrelse, form og farge - Utforsker tall, bokstaver, former og systemer - Kan forstå og følge regler - Viser tegn til mengdeforståelse (f.eks større, mindre, minst) - Kjenner til ulike plasseringsbegreper - Spiller brettspill, terningspill o.l - Kan forstå og følge turtaking

Kommunikasjon, språk og tekst

Mål	Delmål	Kjennetegn	
<p>Barnet har kjennskap til språket i ulike hverdagsituasjoner</p>	<p>Barnet opplever språk i ulike former; høytlesning, sang, samtale, dramatisering, rim og etterligning for bedre å lære og forstå ord og begreper</p>	<p>0 - 2 år</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Babler - Reagerer på navnet sitt - Forstår vanlige hverdagsord - Kan noen ord - Bruker språket til å skape relasjoner - Kombinerer to til tre ord - Viser interesse for bøker
	<p>Barnet bruker språket sitt til å uttrykke ønsker, følelser og for å skape positive relasjoner</p> <p>Barnet kommuniserer på ulike måter ut fra egne forutsetninger og interesser</p>	<p>3 - 4 år</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bruker språket i lek - Bruker sammensatte setninger - Bruker rim, regler og sang i hverdagen - Kan fortelle hva det ser på bilder - Opplever å delta aktivt i en samtale - Benevner konkrete - Bruker variert språk i form av preposisjoner og adjektiv - Lekeskriver
		<p>5 - 6 år</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Logogjennkjenning - Kan gjennfortelle handlinger og episoder - Undrer seg og stiller spørsmål - Forstår kollektive beskjeder - Tøyser og tuller med ord og rimord - Gjenkjenner sitt eget navn skrevet - Har kjennskap til noen bokstaver - Er komfortabel med å ta ordet i samlinger - Kjenner til alternativ og supplerende kommunikasjon

Kunst, kultur og kreativitet

Mål	Delmål	Kjennetegn	
<p>Barnet utvikler sin evne til kreativitet og kommunikasjon gjennom de estetiske fagområdene</p>	<p>Barnet får erfaring med ulike estetiske uttrykksformer</p> <p>Barnet uttrykker seg estetisk</p>	0 - 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Tar i bruk egen fantasi og skaperglede - Får kjennskap og erfaring med dans, sang, musikk og rytme - Får kjennskap til ulike materialer ved å bruke sansene: ta på, prøve, smake, lukte
	<p>Barnet opplever ulike former for kunst og kultur - musikk, dans, drama, arkitektur, design, billedkunst m.m.</p>	3 - 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Bruker fantasien når det tegner, maler eller modellerer - Har kjennskap til dramatisering, rolletaking og eventyr - Synger med, kjenner rytmen og gjenforteller eventyr - Tar initiativ til forskjellige aktiviteter
	<p>Barnet opplever mestring gjennom ulike skapende aktiviteter</p>	5 - 6 år	<ul style="list-style-type: none"> - Viser initiativ til kreativ tenkning og skaperglede - Ytrer ønske om å lage, skape eller forme - Kan med bistand dramatisere et eventyr

Natur, Miljø og Teknologi

Mål	Delmål	Kjennetegn	
<p>Barnet har god kunnskap om og kjennskap til naturen og de ulike årstidene</p>	<p>Barnet opplever glede ved å være ute i naturen.</p> <p>Barnet oppdager og undrer seg over akkurat det som det er opptatt av</p>	<p>0 - 2 år</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Får erfaring med å være ute i ulikt vær - Viser at det vil lukte og kjenne - bruke sansene sine i naturen - Får mulighet til å undre seg over de ulike årstidene - opplever glede ved å være ute i naturen
	<p>Barnet har kjennskap til miljøvern</p>	<p>3 - 4 år</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kjenner til de fire årstidene - Kjenner til de fire elementene; jord, ild, luft og vann - Er nysgjerrig over å ha funnet småkryp som f.eks. snegler, mark og edderkopper - Bruker naturen til undring og utforsking - Lærer å ta vare på naturen og begynner å se sammenhenger - Bruker pedagogiske apper på nettbrett
		<p>5 - 6 år</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Får kunnskap om insekter, dyreliv og planteliv - Er med på ulike forsøk og eksperimenter - Er nysgjerrige og opptatt av hva som brytes ned og ikke brytes ned i naturen (f.eks. plast og bananskall) - Kan ta og behandle bilder på nettbrett - Deltar i bærekraftige tiltak

Etikk, Religion og Filosofi

Mål	Delmål	Kjennetegn	
<p>Barnet filosoferer og undrer seg</p> <p>Barnet skal få kjennskap til ulike verdier og kulturer</p>	<p>Barnet kjenner til at barnegruppen de er en del av har et mangfold av flere kulturer</p> <p>Barnet anerkjenner andre for den de er</p> <p>Barnet får kjennskap til ulike høytider og tradisjoner</p>	0 - 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Føler seg velkommen, opplever trygghet og omsorg - Gir uttrykk for egne følelser - Oppmuntres til å vise omsorg og omtanke for andre - Erfarer samspill med andre - Får erfaring med å være sammen med andre barn i lek - Får erfaring med å dele med andre - Opplever å bli tatt på alvor
		3 - 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikler toleranse og interesse for hverandre viser - Glede over å hjelpe andre - Stiller spørsmål til undring i hverdagen - Har kjennskap til ulike tradisjoner og høytider - Opplever at deres tro, spørsmål og undring blir tatt på alvor og møtt med toleranse og anerkjennelse
		5 - 6 år	<ul style="list-style-type: none"> - Får erfaring med å bruke språk som redskap for å løse konflikter - Opplever å få ytre sin mening og bli hørt - Reflekterer over etiske spørsmål - Viser evne til empati - Har evne til å godta ulikheter - Undrer seg over sammenhengene i verden har - Kjennskap til de ulike kulturelle tradisjonene representert i barnegruppen

Nærmiljø og Samfunn

Mål	Delmål	Kjennetegn	
Barnet har kjennskap til samfunnet og sitt eget nærmiljø	Barnet viser nysgjerrighet Barnet oppdager og utforsker nærmiljøet	0 - 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Blir kjent i og rundt barnehagen - Opplever at egen deltakelse påvirker fellesskapet - Blir møtt med tillit og nysgjerrighet - Viser glede over å oppdage og undre seg - Opplever at voksne mener at barn er verdifulle og viktige for fellesskapet - Får oppleve å være en del av et inkluderende miljø
		3 - 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Viser glede over å gå på tur i nærmiljøet - Opplever at alle barn får like muligheter - Får erfaring med demokrati og medvirkning - Får erfare at deres valg og handlinger kan påvirke situasjoner både for dem selv og andre - Forteller om hva som er rett og galt - Får varierte utfordringer tilpasset alder, og oppmuntres til å delta i ulike aktiviteter i barnehagen - Oppmuntres til å bli nysgjerrige på nærmiljøet og få være med å utforske det
		5 - 6 år	<ul style="list-style-type: none"> - Får kjennskap til FN's barnekonvensjon - Opplever lokale steder i nærmiljøet som skole, butikk o.l. - Får en begynnende forståelse av seg selv i et større samfunnsperspektiv